

23.11.2016

Virastopäällikkö

Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi tieliikenneturvallisuuden parantamiseksi

HEL 2016-012574 T 08 00 00

1. Liikenteen pelisäännöt selkeiksi (Miten hallitus parantaa liikennesääntöjen selkeyttä ja noudattamista?)

Tieliikennelain kokonaisuudistus on pitkään odotettu ja toivottu lakiuudistus. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston asiantuntijat ovat olleet osaltaan mukana lakiuudistuksen valmistelytyössä.

Suuri osa liikenneonnettomuuksista tapahtuu edelleen taajamissa. Näin ollen uudistuksessa tulee huomioida erityisesti heikommassa asemassa olevien tienkäyttäjien, jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden, turvallisuuteen liittyvät vaatimukset. Lainsäätäjällä on mahdollisuus antaa tärkeä viesti ko. käyttäjäryhmien turvallisuuden parantamisesta kun päätetään mm. taajamien yleisestä nopeusrajoituksesta ja siitä sallitaanko jakelu- ja huoltoliikenteen toimintoja jalkakäytävillä.

2. Tehokkuutta liikennesääntöjen valvontaan ja seuraamuksiin (Miten hallitus tehostaa liikennesääntöjen valvontaa ja kohottaa kiinnijäämisriskiä?)

Kuntien osallistumisen mahdollistaminen automaattiseen liikennevalvontaan on kirjattu periaatepäätökseen tieliikenteen turvallisuuden parantamisesta 5.12.2012. Valitettavasti tuon periaatepäätöksen automaattista liikennevalvontaa koskeva kohta ei ole kuntien näkökulmasta edennyt suotuisaan suuntaan.

Liikenteen kameravalvonnan tavoitteena on kiinnijäämisriskin kohottaminen siten, että se ehkäisee ennalta sääntöjen vastaista ajokäyttäytymistä. Helsingin liikenneturvallisuustyön tärkein osa-alue on ajonopeuksien säätely, jossa mm. ylinopeuksien kameravalvonnalla on keskeinen rooli. Helsinki katsoo, että tulevaan periaatepäätökseen tulee sisällyttää kunnallisen kameravalvonnan mahdollistaminen esimerkiksi ylinopeuksien, linja-autokaistojen luvattoman käytön, päin punaista ajamisen ja läpiajokieltojen valvontaan.

3. Turvallisempia ajoneuvoja teille (Miten hallitus edistää turvallisuutta parantavan tekniikan yleistymistä ajoneuvoissa ja teillä?)

Turvallisempia ajoneuvoja teille

Postiosoite
PL 2100
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite
Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin
+358 9 310 1673
Faksi
+358 9 310 37409

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

23.11.2016

Virastopäällikkö

Ajoneuvokannan uusiutumisen nopeuttaminen on Helsingin kannalta kannatettava hanke, vaikka pääkaupunkiseudun autokanta onkin valtakunnallisessa vertailussa keskimääräistä uudempaa. Ajoneuvokannan uusiutuminen mm. parantaa liikenneturvallisuutta ja vähentää päästöjä. Ajoneuvokannan muutoksen painopisteen tulisi kuitenkin olla sähköisen liikenteen edistämässä. Ajoneuvon omistamisen sijaan jatkossa tulisi kannustaa liikkumispalveluiden käyttöön, jolloin ajoneuvokanta on tehokkaammin käytössä ja uudistuu myös siten nopeammin.

Liikenneverkon uudet rahoitusmallit

Liikenneverkon uudet rahoitusmallit tulee kohdistaa kaupunkiseuduilla koko liikennejärjestelmän kehittämiseen, operointiin ja ylläpitoon. Kaupunkiseuduilla ei voi erottaa valtion hallinnoimia väyliä muusta liikennejärjestelmästä eikä siten maksuja tai siitä saatavia tuottoja voi kohdistaa vain valtion hallinnoimiin teihin. Liikenteen hinnoittelulla on myös ohjaava vaikutus - erityisesti kaupunkiseuduilla, jossa liikkujilla on valinnanvapautta eri kulkumuotojen välillä. Asiakasmaksuista saatavien tuottojen jakoperusteissa on myös huomioitava liikenteestä aiheutuvien päästöjen ja ruuhkien hallinta. Pääkaupunkiseudulta kerättävät asiakasmaksut tulee käyttää pääkaupunkiseudun koko liikennejärjestelmän kehittämiseen.

4. Luottamusta liikenteen automatisaatioon (Miten hallitus parantaa automaattisten ajoneuvojen turvallisuutta ja tietoturvallisuutta?)

Helsingin kaupunki on ollut osaltaan edistämässä liikenteen ajantasaisen tilannekuvan hallintaa osallistumalla erilaisiin aiheeseen liittyviin kehitysprojekteihin. Ajantasainen tilannekuva tukee suurta joukkoa liikenteen viranomais- ja kaupallisia palveluita. Näitä ovat muun muassa liikenteen ohjauksen, kysynnän ohjauksen, häiriöiden hallinnan ja turvallisuustiedotuksen palvelut. Laadukas tilannekuva paitsi mahdollistaa nämä palvelut myös lisää niiden vaikuttavuutta. Tilannekuvan laadun parantamisen investointikustannusten odotetaan palautuvan onnettomuus-, ruuhka- ja päästökustannusten vähenemisen myötä sekä uutena liiketoimintana. Tilannekuva mahdollistaa häiriötilanteisiin puuttumisen häiriötilanteiden nopean tunnistamisen, paikallistamisen ja ennustamisen ansiosta. Helsingin kannalta on tärkeää jatkaa kokeiluja, joiden kautta pyritään löytämään kaupunkiliikenteen sujuvuuden, turvallisuuden sekä matkustajien käyttökokemuksen kannalta parhaat lähitulevaisuuden sovelluskohteet liikenteen automatisaatiolle.

Uudenmaan liiton johdolla valmisteltu liikenne- ja kasvukäytävähanke North Sea Baltic Connector of Regions (NSB CoRe) sai vuoden 2015 lopulla 2,6 miljoonan euron rahoituksen EU:n Itämeren alueen Interregohjelmasta 2014 - 2020. Työpaketissa kolme Helsinki mm. määrittelee

23.11.2016

Virastopäällikkö

älyliikennepalvelut, joiden avulla saadaan ajantasainen tilannekuva Länsisatamaan saapuvista ja sieltä lähtevistä liikennemuodoista. Tavoitteena on selvittää kaikki Länsisataman älyliikennepalveluihin liittyvät digitaaliset datat ja tietovarannot sekä tunnistaa niistä ne, joita voidaan käyttää tilannekuvan muodostamiseen. Työn tuloksena älyliikennepalveluihin liittyville Länsisataman digitaalisille datoilta ja tietovarannoille tuotetaan avoimet rajapinnat, joiden kautta ne ovat uusien, toteutettavien älyliikennepalveluiden käytettävissä.

Helsingin kannalta on tärkeää jatkaa kokeiluja, joiden kautta pyritään löytämään mm. kaupunkiliikenteen sujuvuuden, turvallisuuden sekä matkustajien käyttökokemuksen kannalta parhaat lähitulevaisuuden sovelluskohteet automaattibusseille. Robottibusseja kokeiltiin julkisessa katutilassa Helsingin Hernesaassa kesällä 2016 osana SOHJOA-hanketta. Myöhemmin voidaan kokeilla robottibussien soveltuvuutta esimerkiksi liityntäliikenteeseen, jossa matkustajia kuljetetaan runkoliikenteen vaihtopaikoille ja vaihtopaikoilta määräpaikkoihin. Suomen lainsäädäntö on liikenteen automaation kehittäjien kannalta kansainvälinen kilpailuetu. Helsinki pitää tärkeänä, että robottibussikokeilujen toteutumista seurataan valvomalla hankkeiden etenemistä ja vaikutuksia päätöksessä määriteltävillä mittareilla.

5. Kuljettajilla on oltava ajanmukaiset taidot ja valmiudet (Miten hallitus turvaa tehokkaasti sen, että kansalaisilla on ajanmukaiset valmiudet turvalliseen liikkumiseen?)

Ei lausuttavaa ajokorttilain uudistamisesta ja kuljettajakoulutuksen ajantasaistamisesta.

6. Liikenteessä ajokuntoiset ajavat ja muut kulkevat kyydissä (Miten hallitus houkuttelee liikennepalveluiden asiakkaiksi kuljettajia, joiden ajokunto on heikentynyt? Miten hallitus puuttuu ratti-juopumukseen sekä terveysongelmista ja ikääntymisestä johtuviin onnettomuusriskeihin?)

Helsingin kaupunki on osaltaan ollut edistämässä Liikenne palveluna -konseptin käyttöönottoa. Valtion viranomaisten tulee edistää MaaSia mm. kehittämällä MaaS -innovaatio- ja kokeilu ympäristöjä. Liikenne palveluna konseptin edistämiseksi tulee toteuttaa erilaisia kokeiluja, joissa valtion rooli on koota eri osapuolia yhteen ja toimia alkuvaiheessa kokeilujen vetovastuussa. Julkinen sektori vastaisi myös kokeilujen vaikutusten arvioinnista ja mahdollisesti tarvittavista normimuutoksista. Avoimen datan saaminen on kokeilujen tärkeimpiä edellytyksiä.

Julkisesti tuettujen henkilökuljetukset tulee järjestää uudelleen. Sosiaali- ja terveystoimen, KELAn ja opetustoimen tukemiin henkilökuljetuksiin käytetään vuosittain noin miljardi euroa. Väestön ikääntyessä määrä vielä uhkaa kasvaa. Koordinoimalla ja järjestämällä eri sektorien antamat tuet ja kuljetukset sekä edistämällä yrittäjyyttä voidaan saavuttaa huomattavia säästöjä.

23.11.2016

Virastopäällikkö

7. Väylien on oltava turvallisessa kunnossa (Millaisia toimia liikenneväylien turvallinen kunto edellyttää?)

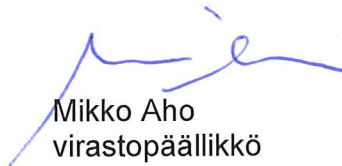
Maanteiden kunnolla ja teiden kunnossapidon tasolla on suuri vaikutus liikenneturvallisuuteen. Valtio kerää pääkaupunkiseudun liikenteestä vuosittain merkittävän määrän verotuloja, joista vain pieni osa käytetään alueen väylien parantamiseen ja kunnossapitoon tai joukkoliikennehankkeiden kehittämiseen. Tulevaisuudessa investoinnit tulisi suunnata nykyistä tasapuolisemmin sinne, missä suurin osa liikenteen suoritteestakin tehdään eli Helsingin seudulle.

Toteutus ja seuranta

Helsingin kaupunki haluaa olla osaltaan mukana yhteistyöverkostossa, joka seuraa periaatepäätöksen toteutumista ja siihen liittyvien kehittämishankkeiden etenemistä.

Lisätiedot

Heikki Hälvä, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi

Mikko Aho
virastopäällikkö

Reetta Putkonen
liikennesuunnittelupäällikkö